

۲۰۱۵/۱۱/۱۸

نصیبه اکرم حیدری

بیانیه اولین سالگرد جمهوریت

"قسمت دوم و اخیر"

عذرتاخیر:

سلام و احترامم را خدمت خوانندگان محترم پورتال "افغان جرمن آنلین" تقدیم داشته و از همه شما در تأخیر بس طولانی نشر قسمت دوم بیانیه تاریخی سالگرد ۲۶ سرطان شهید محمد داود خان طلب معذرت دارم. دلیلش صرف تخنیکی بود و من با از بین رفتن کمپیوتر، همه مطالب را هم از دست دادم و بانیست که از نو آغاز میکردم. نسبت تاخیر زمان بین قسمت اول این بیانیه و قسمت آخر آن، امیدوارم خوانندگان محترم بعد از مروری بر قسمت اول که ثبت پورتال شده، قسمت دوم را مطالعه فرمایند.

باید خاطر نشان سازم که بنده با تمام تجربه کاری ام با مطبوعات آسترالیا در نگارش پروگرام ها از راه صوتی، از تشخیص دو کلمه این بیانیه عاجز ماندم و جای آنرا صرف چند نقطه گذاشتم و درین کوتاهی از روح آن شهید بزرگوار و شما دوستان معذرت تمنا دارم.

دوستان قدرمند!

حقیقت اینست که با بیان حقایق، صفحات تاریخ و با آشنایی با این اوراق انسان از بسا فریب ها و دلخوشی ها بدور میشود و این صفحات نگاه انسان را قدرت درک و تعمق ارزانی میدارد که بتواند حوادث را سرسری نبیند و هر پدیده گذشته را تنها از جنبه نفسانی ننگرد و پله ترازوی حقیقت وجدانی را در دست گیرد، تا بتواند قدرت تعقل نظری و عقلی را باهم درآمیزد و با توانمندی این دو با هم بتواند این درک را داشته باشد که تاریخ گنگ و بی زبان نیست، و صفحات آن با قلم محققین رنگ میگیرد. تاریخ آئینه ایست که محقق میتواند غبار دوران را از رویش بزداید و حقایق را درخشانتر جلوه دهد تا از گزند زوایای خاص نفسانی بدورش نگهدارد. زیرا محقق با اتکا بر اسناد و سعی در بررسی عمیق، حقیقت را به شیوه منطقی و معقول انجام میدهد تا بتواند از جلو چشم شکاکان و پندار های خطا انگیز نجاتش ببخشد، طوریکه دنیای تصورات غرض آلود را از صفحه تاریخ برچیده باشد. محقق خوب باید در جهان احساسات را ببندد تا بتواند آگاهانه حقایق را همانطوریکه اتفاق افتیده بیان نماید.

لذا شناخت درستی که بر مفاهیم کلی متکی باشد، تار و پود روابط علت و معلولی را بجوید و با قضاوت عادلانه و آگاه، حوادث را بررسی نماید و به کنه واقعیت ها وارد گردد تا بتواند حوادث را ثبت تاریخ نماید.

دلیل من از دوباره نویسی بیانیه های شهید محمد داود خان این شهید ملت افغان و این شهید محرکه اینست که من این اوراق گمشده تاریخ ساز را بدسترس محققین قرار دهم تا توانسته باشم از زندگی مخلصانه این عاشق وطن، از شهادت و قربانی بینظیر این خادم افغانستان به نسل آینده، چیزی بجا گذارم که از قضاوت های نا آگاهانه مغرضین در امان نگهدارمش..

از شهادت بینظیر سخن گفتم، به یقین کامل وقتی تاریخ عاشورا را ورق میزنیم در میابیم که شباهت های همسانی بین این دو صفحه تاریخ مینگریم:

حضرت امام حسین (رض)، در مقابل یک حاکم ظالم برای دفاع از حق سر تسلیم خم نکرد و پلان آن شاه ظالم نتایج واضحی داشت. آن امام با قوای اندک در مقابل امپراطور ایستاد و تا آخرین قطره خون خود جنگید و خود و خانواده اش را در راه حق قربانی نمود. نتایج بعد از شهادت آنحضرت، کشتار بیرحم اهل مدینه بود به شمول اصحاب پیامبر اسلام و حتی تخریب سقف و دیوار کعبه شریفه.

پیام آنحضرت به نسل های آینده این بود که به ظالم و ظلم تسلیم نشوند و از حق و آزادی خویش به دفاع برخیزید، در راه خدا استقامت کنید، و لو به قیمت مال و جان و فرزندتان شود!

در پورتال افغان جرمن آنلاین تبصره های زیادی در باره آخرین ملاقات شهید محمد داود خان با برژنف در سالهای اخیر نگاشته شده، و وقتی به پیام حضرت حسین (رض) دقیق میشویم، جواب همه ما حاصل خواهد شد و آن اینکه روس ها پلان های زیادی از اوایل قرن [۱۹] به اینسو برای منطقه داشتند و سال های طولانی بدینسو با استفاده از موضوعات قومی و زبانی و حتی تخلص های قومی در بین ملت رخنه کرده بودند و نتایج آن مطلق موازی به عواقب کربلا بود. ملیون ها انسان به شهادت رسیدند که در بین آن بهترین فرزندان وطن، نخبه ترین روشنفکران ما، طفل بیگناه و مظلوم ما زن و مال و جان و ناموس وطن قربانی های این حادثه گردیدند.

آخرش را هم دیدیم که یکی سقوط سلطنت امویان و دیگرش سرنگونی اتحاد جماهیر اشتراکی شوروی بود.

بیانیه اولین سالگرد جمهوریت "قسمت دوم و اخیر"

از طرف خود و رفقای خود به یاد بود آن رفیق نیکو جگرن حبیب الله که [در] عین اجرای وظیفه در راه خدمت به جمهوریت افغانستان با چند تن از رفقای دیگر به شهادت رسیدند، درود فراوان می فرستم .

در این ساعت فرخنده یکبار دیگر خود را وجداناً مکلف می دانم تا سیاستگذاری عمیق خود و رفقای وطن دوست خود و اردوی فداکار وطن را به مردم با شهامت و قدرشناس افغانستان، از استقبال پر حرارت و همکاری صمیمانه ای که از روز اول اعلام جمهوریت تا ایندم به دولت جمهوری خود ابراز داشته اند، صمیمانه تقدیم میکنم.

اساس سیاست خارجی افغانستان از سالیان دراز و از آوان نظام جمهوری که از اراده آزادانه مردم افغانستان الهام میگردد، بر بیطرفی و قضاوت آزاد، عدم انسلاک به دسته بندی نظامی و به اساس احترام متقابل، زیستن در صلح و تقویه روز افزون علایق دوستانه و صمیمانه با همه مردم و ملل جهان و احترام به منشور ملل متحد استوار است. با پیروی از اساسات فوق در ظرف یک سالی که گذشت تمام سعی به عمل آمد تا بتوانیم هدف انقلاب و موقف سیاست خارجی و حسن نیت دوستان دولت جمهوری و مردم افغانستان را در برقراری روابط دوستانه به اساس احترام متقابل با زمامداران ممالک دوست توسط نماینده مخصوص فوق العاده ما و توسط دیگر مامورین عالی رتبه که به هر جا سفر نمودند، توضیح و تشریح نمائیم . باید به اطلاع شما هموطنان گرامی برسانم که نتایج بسیار مفید و موثری از همه این تماس ها خاصاً مسافرت های نماینده خاص فوق العاده ما شاعلی محمد نعیم به اتحاد جمهوری شوروی، هند، عراق، لیبیا، الجزایر، مصر، سعودی و ایران حاصل گردید که امیدوارم به منفعت ملل ما و تحکیم بیشتر روابط دوستانه ما با ممالک مذکور و دیگر ممالک، و صلح خدمت بسزایی نماید.

همچنان مسافرت های شاعلی وحید عبدالله، معین سیاسی وزارت خارجه به ترکیه، هند، بنگله دیش و سهم گرفتن فعال شان در کنفرانس اسلامی در مالیزیا و سهم فعال شاعلی عبدالرحمن پژواک در کنفرانس های اسلامی الجزایر و لاهور قابل خوشی است. مسافرت وزیر خارجه هند به دعوت حکومت افغانستان در کابل که در فضای دوستانه صورت گرفت، خدمت بیشتری در روابط دوستی دیرینه افغانستان و هند انجام داد. مسافرت اینجانب به دعوت زمامداران حکومت اتحاد شوروی که در یک فضایی بسیار گرم و صمیمیت صورت گرفت و خیلی مفید و ثمر بخش بود، یکبار دیگر سیاست همسایگی نیک و دوستی خلل نا پذیر مردم و زمامداران طرفین را ثابت نمود و به دوستی کامل روابط دوستانه ما افزود.

روابط با همسایه دیگر ما ایران که همیشه بر پایه دوستی و برادری استوار بوده و است، با تماس های اخیر مستحکم و مستحکم تر گردیده، که امیدوارم به منفعت ملت های ما و استحکام صلح این منطقه آسیا، مفید و موثر واقع گردد. روابط ما با همسایه دیگر بزرگ ما چین دوستانه و به صورت نورمال دوام دارد. بعضاً پاکستان، باید بهتر بگوییم، حکومت پاکستان یگانه مملکتی است که نه تنها در روابط ما بهبودی حاصل نگردیده بلکه به اثر رفتار نا

عاقبت اندیش زمامداران پاکستان، دسایس و تخریبات شان در برابر نظام جمهوری افغانستان و رفتار خشن و جابرانه شان در برابر برادران پشتون و بلوچ سرد تر می‌گردد. ما یکبار دیگر اعلام می‌کنم که ما با پاکستان جز قضیه تعیین سرنوشت برادران پشتون و بلوچ هیچ اختلاف دیگری نداریم و هیچگونه تحریک، تخریب و تهدید نمیتواند مردمان پشتون و بلوچ را از مبارزه ملی شان، و افغانستان را از تعلیل (تعقیب؟) حق مشروع آنها منصرف سازد.

اظهار میدارم که دولت جمهوری افغانستان با حوصله فراغ و خونسردی کامل در راه پیدا کردن راه حل مسالمت آمیز و شرافتمند قضیه مذکور همواره خواهد کوشید.

در این فرصت لازم میدانیم تشکرات دولت و مردم افغانستان را به تمام ممالک دوست و موسسات بین المللی که در راه انکشاف وطن کمک و معاونت های دوستانه نموده اند، و در بلند بردن سطح زنده گی مردم ما تأثیری مهمی داشته اند، با صمیمیت کامل تقدیم دارم.

در حالیکه جامعه ما سرعت عمل و تحول یکدمه؟! [بیشتری را میخواهد، محاسبه، مشکلات و موانعی که در راه ارتقای کشور گسترده شده مستلزم همکاری کلیه طبقات وطن است، تا این آغاز به فرجام مطلوب برسد. و اهداف استراتژیک ما تحقق یابد.

قبل از آنکه راجع به اجرات یک ساله گذشته تذکری دهم، لازم میدانم بگویم که تنظیم، تجهیز و تربیه اردوی جمهوریت جوان افغانستان یکی از مهمترین و مقدس ترین وظایف دولت جمهوری محسوب میشود. برای رسیدن به این معمول مهم حیاتی دولت از هیچگونه اجرائت مقتضی تا حال دریغ نکرده و نخواهد کرد، تا اردوی جوان ما وظیفه مقدسی را که به عهده دارد با کمال اطمینان و به بهترین شکلی به فضل خدای بزرگ انجام داده بتواند.

و اکنون تصویری از دور نمای از زنده گی یک سال را در برابر خود داریم. واقعیت های تلخی بیانگر این حقیقت است که ما و وطندران ما در راه برآوردن این هدف شریفانه و نصب العین ملی خویش، علی الرغم توطئه ها و دسایس با اتکا به ایمان مستحکم خود، و در پرتو اهداف مترقی ناسیونالیزم مثبت افغانی، بدون واهمه از تخریب های نامطلوب روان بوده و کماکان انشاءالله به پیش خواهیم رفت. در چراغ تکامل صبر غرور است و بر این سپرده تاریخ سنگینی مینماید، و وطنپرستان و سرسپردگان مخاطراتش را دلیرانه می پذیرند. ما باکی نداریم و شجاعانه به جلو خواهیم رفت، زیرا راه ما مقدس و هدف ما روشن است.

افغانستان به اتکا تطبیق در روش سیستماتیک پلانگذاری که منعکس کننده واقعیت های اقتصادی بود، طی دو پلان اقتصادی اول و دوم توانست یک زیر بنای نسبتاً وسیع اقتصادی را پی ریزی کند. تخمیناً یک تعداد دیگر پروژه های زیر بنایی که هموطنان ما شاهد آن بودند سبب تغییرات اصولی گردید و راه تطبیق پروژه های تولیدی را در تمام سکتور های اقتصادی مساعد ساخت.

سیاست اولیه تولید به پیمانیه وسیع تر تأمین گردید و میزان تشکیل سرمایه به مقایسه هر وقت دیگر افزایش یافت. در عین پلان دوم و سر تا سر پلان سوم سیر انکشاف اقتصادی کشور به علت موجود نبودن آپدیلوژی ملی، انکشاف بطی گردید و در نتیجه بی انسجامی در موسسات اداری، سیاسی، اقتصادی و مالی آهنگ رشد اقتصادی، به مقایسه رشد نفوس و نیازمندی ها به رکود گرائید. در اثر کاهش میزان تشکیل سرمایه و عدم سرمایه گذاری، نظام عواید ایجاد نگردید و از ظرفیت های تاسیس شده قبلی نیز استفاده موثر صورت نگرفت. این امر قوه ایجاد بیکاری، رکود اقتصادی، رشد نا سالم و غیر متوازن اقتصادی شد. مسوده پلان چهارم افغانستان روی شرایط نا مساعدی مالی و اقتصادی طرح گردید و علی الرغم مجاهدات پیگیر، طی سال اول جمهوریت که مصادف با سال دوم پلان چهارم است آثار عقب ماندگی و رکود در قیافه اقتصاد کشور پیدا بود. با اعلام خجسته رژیم جمهوری، حکومت افغانستان درک واقعی مسایل اقتصادی و جستجوی راه حل سالم آنرا در رأس مسایل ملی افغانستان قرار داد.

حکومت جمهوری افغانستان طی سال ۱۳۵۲ سعی کرد از یک طرف آهنگ رشد اقتصادی تضعیف نگردد و از جانب دیگر اساسات متین اقتصادی به منظور رشد سالم تر اقتصادی تا جائیکه میسر بود، وضع گردد.

اجازه بدهید فعالیت های عمده انکشافی و موقف اقتصادی افغانستان را طی سال ۱۳۵۲ که مصادف به اولین سال جمهوریت جوان افغانستان است به اطلاع شما برسانم و خطوط اساسی امکانات رشد آینده را طور مختصر توضیح نمایم.

د پانو شمیره: له ۳ تر ۹

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولئ

در ساحه معادن و صنایع: جهت کشف و تثبیت ذخایر معادن بخصوص معادنی که استخراج آن دارای اهمیت تجارتي میباشد، مطالعات به شدت صورت گرفت. تفحصات در ساحه معادن طلا، سیماب، مس، کرومیت و ابرک ادامه یافته و پروگرام تفحصات در ساحه معدن مس لوگر که آینده خوبی را نوید میدهد، تشدید گردید. نقشه جیالوجیکی افغانستان به مقیاس ۱۵۰۰ تکمیل گردید. حلول انکشافی و تورهای سمتی خاتمه یافت و اقدامات جدی جهت استخراج آن روی دست گرفته شد. پروگرام تفحصات نفت و گاز پروژه تثبیت ذخایر بیشتر آن توسعه یافت و به اندازه تقریباً ۲۰۰۰ هزار متر برمه کاری انکشافی و استخراجی موضوعات [علاوه] بر پلان پیش بینی شده صورت گرفت. با افزایش در ذخیره گاز سلفردار به اندازه ۱۵ میلیارد متر مکعب، استفاده از ذخیره سابقه، قرارداد پروژه سازی فابریکه تولید سلفر از گاز امضا و کار آن عنقریب آغاز میگردد. همچنان با کشف ذخیره جدید نفت و توسعه فعالیت در این ساحه، پروژه سازی فابریکه تصفیه نفت که در گذشته با ظرفیت بیشتر از صد هزار تن در نظر گرفته شده بود، با ظرفیت بیشتری در ساحه تطبیق گرفته خواهد شد. پایپلاین هوایی گاز به طول ۶۶۰ متر بالای دریایی امو تکمیل و افتتاح گردید و از ماده بیراید که در اخیر سال ۵۲ افتتاح گردید و به اندازه بیشتر از ۷ هزار تن بیراید استخراج گردید. **در ساحه صنایع:** در نتیجه افزایش مواد زراعتی بخصوص پخته و استفاده اعظمی ظرفیت تاسیسات صنعتی موجوده، و تثبیت ساعات کار و حد اقل مزد کارگران در میزان تولیدات صنعتی به مقایسه سال ۵۱ افزایش قابل ملاحظه به عمل آمد. جهت رفع قسمت [؟] بیشتر عواید در ساحه منسوجات نخی، تجویز گرفته شد که فابریکه نساجی افغان در بلخ بگرامی به جای دو شفت در سه شفت فعالیت نمایند. این هم طوریکه گفته شد نه تنها در رفع نیازمندی مردم بصورت قابل ملاحظه ای کمک خواهد نمود، بلکه زمینه استخدام را برای بیشتر از ۱۰۰۰ هزار نفر کارگر مهیا خواهد ساخت.

فابریکه کود و برق حرارتی بعد از تکمیل امور ساختمانی و تولید دوره امتحانی اخیراً افتتاح گردید. تاسیس بانک صنعتی افغانستان از طرف حکومت جمهوری افغانستان به سرمایه مجوزه ۲۴۰ میلیون افغانی تائید گردید. پروگرام مرحله اول پارک صنعتی به شمول تامین تسهیلات مشترک از قبیل ورکشاپ ها و غیره بیشتر از ۶۰ فیصد تکمیل گردیده است. قانون سرمایه گذاری خصوصی بنابر موجود بودن بعضی خلاها در ان مورد تجدید نظر قرار گرفته و اخیراً از طرف حکومت تصویب گردید. توقع می رود به تعدیل موجوده در قانون سرمایه گذاری و قانون تعرفه گمرکی فضای مساعدی برای جلب سرمایه گذاری های خصوصی بوجود آید.

در ساحه انرژی: کار ساختمان دستگاه برق آبی کجکی به ظرفیت ۳۳ هزار کیلو وات مطابق پروگرام احداث یافته و بیشتر از ۶۰ فیصد کار آن تکمیل گردیده است. پروگرام احداث استیشن فرعی برق شمال و غرب کابل توام با ۲۵ کیلومتر لین انتقال برق به ظرفیت ۲۲ هزار کیلووات تکمیل گردید. توربین چهارم نغلو به ظرفیت ۲۵ هزار کیلو وات تکمیل و آماده بهره برداری گردیده. موافقتنامه قرضه لین انتقال کجکی اخیراً امضا و زمینه را برای آغاز کار آن مهیا گردانید.

در ساحه زراعت: متکی به خط مشی دولت جمهوری در ساحه اصلاحات ارضی که غایه اصلی آن تامین منافع اکثریت مردم افغانستان عزیز میباشد، توزیع زمین برای مردم بدون زمین و کوچی ها صورت گرفت. چنانچه اندازه زمینی که تا کنون توزیع گردیده است، بیش از ۵ هزار خانه وار را احتوا مینماید.

دو فارم جدید به نام فارم جمهوریت و ۲۶ سرطان، در ساحه بیشتر از ۳ هزار هکتار زمین ایجاد گردید. به منظور حمایه و تشویق بیشتر زارعین به اندازه ۱۹ فیصد در قیمت خرید پخته و لبلبو به نفع زارعین افزایش به عمل آمد و تاثیر قرضه کود کیمیاوی جهت رفاه زارعین به تعویق افتید. گرچه قیم تولیدات زراعتی و کود کیمیاوی در اثر بحران انرژی و پولی در جهان به شکل غیر قابل تصور بالا رفته است ولی در اثر اتخاذ تدابیر سالم، نه تنها قیم تولیدات زراعتی و صنعتی به حالت ثابت نگاه داشته شد، بلکه به نفع مولدین و مستهلکین از طرف دولت معاونت گردید. بغیر بلند بردن مولدین زراعتی به مقدار ۵۷ هزار تن کود کیمیاوی توزیع گردیده که به مقایسه سال ۵۱ در حدود ۴۰ فیصد بیشتر میباشد. همچنان به مقدار ۱۵ هزار تن تخم بذری اصلاح شده گندم و پخته توزیع گردیده، در حالیکه طی سال ۵۱ اندازه ان به کمتر از ۸۰۰۰ تن میرسید. در رشته های مختلف زراعتی به زارعین و مؤسسات زراعتی به اندازه ۴،۱ میلیارد افغانی توسط بانک زراعتی قرضه داده شده است و تحت این پروگرام توزیع ماشین

آلات زراعتی صورت گرفته است

در ساحه خدمات وترنری: طی سال ۱۳۵۲ به تعداد بیشتر از یک میلیون راس حیوان وقایه و حمایه شده است. بر علاوه جهت تهیه پرسونل تخنیکی در این ساحه پوهنخی وترنری در چوکات پوهنتون کابل تاسیس گردید. مراحل ابتدائی آغاز کار پروژه انکشاف مالدارى در هرات تکمیل و کار عملی این پروژه در آینده قریب آغاز خواهد شد. در حالیکه جنگلات و علفچرها به اندازه تقریباً ۲ میلیون هکتار زمین تحت پروگرام حفاظوی قرار گرفته و از این جمله برای ساحه ۳۰۰ هزار هکتار در کنرها، پکتیا، بادغیس و سمنگان پلان منظم برای بهره برداری آن روی دست گرفته شده است.

در ساحه آبداری: توأم با تصفیه کار ساختمان پروژه های بزرگ و کوچک آبیاری مانند پروان، سرده، هلمند و ننگرهار و تکمیل کار ساختمان پروژه آب علی غوربند و دیگر پروژه های کوچک مطالعات تحقیقاتی به منظور تثبیت منابع آب های تحت الارضی و مطالعات علمی سیستماتیک آب های سطح الارضی و تحقیقات هایدرولوژی و جیولوجیکی در ساحات مختلف کشور صورت گرفته است.

در ساحه خدمات اجتماعی: هدف اساسی در ساحه معارف فراهم ساختن تحصیلات عرفانی برای تمام افراد کشور است. طی سال ۱۳۵۲ اداره ملی مبارزه با بیسوادی در چوکات وزارت معارف با تشکیل بهتر و بنیه مالیه قویتر تحکیم گردیده و علاوه بر تطبیق یک عده فعالیت های دیگر چهار پروژه سواد حیاتی در ولایت پکتیا، جوزجان، بغلان و ننگرهار در ساحه تطبیق گذاشته شد.

مطابق به روحیه نظام جمهوری بوسیله یک کمیته موظف، در اهداف و پروگرام های معارف تغییرات لازم روی دست گرفته شده است. متکی به این اصل ۷۵ نوع کتب درسی دوره ابتدایی و ثانوی که طرح و طبع آن به چندین میلیون جلد میرسد و یک تعداد آن بعد از طبع آماده استفاده برای تدریس در مکاتب گردیده و برای طبع متباقی آن مساعی جدی ادامه دارد.

با در نظر داشت این اصل که باید سرعت رشد تعلیمات ثانوی با سرعت رشد تعلیمات ابتدایی هماهنگ گردد، طی سال ۱۳۵۲ مکاتب جدید ثانوی و متوسطه افتتاح نگردید اما سعی گردید از ظرفیت موسسات تعلیمی موجوده استفاده اعظمی صورت گیرد. روی این اصل، تعداد شاگردان این دوره از ۱۴۷ هزار نفر در سال ۱۳۵۱ به ۱۶۰ هزار نفر ارتقا یافت. مجموعه تعداد محصلین پوهنتون در سال ۱۳۵۲ به بیشتر از هفت هزار نفر فارغ گردید. که تقریباً ۶۰ فیصد آن در شعبات ساینس و ۴۰ فیصد دیگر در شعبات امور اجتماعی توظیف گردیدند. این تناسب نمودار گرایش پیشرفت در ساحه ساینس و تخنیک میباشد.

قرارداد های توأم ریز همکاری های علمی با یک تعداد زیاد ممالک دوست و موسسات بین المللی تجدید و یا تمدید گردیده و اقدامات وسیعتری در ساحه همکاری های علمی و فرهنگی با موسسات علمی خارجی روی دست گرفته شده است.

در ساحه خدمات صحی: یک تعداد شفاخانه ها و موسسات صحی جدیداً افتتاح گردید. د افغان روغتیا پروگرام که هدف اساسی آن تربیه پرسونل طبی و تهیه وسایل و تسهیلات طب معالجوی و وقایوی در سر تا سر کشور میباشد، زمینه استفاده و بهره برداری از مزایای طب اصیل را به همه مردم ما میسر میسازد. برای تحقق این امر یک تعداد متخصصین ورزیده خارجی استخدام و پرسونل افغانی به صفت معاونین آنها تعیین گردیده اند، تا بعد از تکمیل مدت معینه جایگزین متخصصین مذکور گردند.

توسعه خدمات صحی با وصف مشکلات مالی برای ۸۵ فیصد مردم دهات که از داشتن داکتر و ادویه محروم بودند، مد نظر گرفته شده و به تعداد ۲۷ مرکز صحی جدید افتتاح و یک تعداد دیگر آن فعال ساخته شد. تهیه آب مشروب صحی دهات، مجادله علیه امراض ساری، امعای چیچک جریان داشته و یک سلسله تتبعات علمی توسط متخصصین داخلی و خارجی جهت امعای کلی ساری، و سو تغذی با شکل علمی آن روی دست گرفته شده است. ترویج ادویه های جنیریک به جای ادویه های تجملی و غیر ضروری، زمینه استفاده ادویه موثر و اقتصادی را برای مردم ما میسر نموده و در چوکات د افغان روغتیا پروگرام با عرضه ادویه جنیریک به مرحله دوم و سوم تابلیت و شربت سازی و بالاخره آمپول و واکسین سازی در موسسه ملی پاستور، روی دست گرفته خواهد شد.

د پانو شمیره: له ۵ تر ۹

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

در ساحه انكشاف دهات: هدف حكومت جمهوري افغانستان از زمان آغاز آن ايجاد يك بنياد سالم و مطلوب اقتصادي در دهات كشور بوده است. تا به اين وسيله فعاليت هاي متمر اقتصادي و اجتماعي در تمام كشور توسعه يابيد، و از قواي بشري و منابع طبيعي استفاده اعظمي صورت بگيرد.

در ساحه خدمات كلتوري: به اساس مشي دولت جمهوري فعاليت مطبوعاتي و كلتوري بسط و توسعه يافت و متكي به اين اصل، در مرحله نخست پاليسي و اهداف كلتوري وضع و در ساحه طبيق قرار گرفت. سروي مقدماتي موزيم ملي، احداث دو موزيم در هرات و غزني، ترميم ابدات تاريخي هرات، قندهار، بلخ و غيره، آغاز مرحله دوم آثار تاريخي باميان، حفريات هده، تاسيس كتابخانه هاي جديد در بعضي ولايات و تاسيس آرشيف ملي توأم با فعاليت هاي ديگر مطبوعاتي، از فعاليت هاي عمده اين ساحه ميباشد كه قسماً بعضي از اين فعاليت ها تكميل و در ساحه تطبيق گذاشته شده است و برخي ديگر هم مرحله تكملي خود را ميپيمايد.

در ساحه خدمات عدلي: اقدامات عمده ايكه صورت گرفته است، بررسي حالات متهمين بوده كه به امتداد تعين سرنوشت قضائي شان مدت زيادي در محابس به سر ميبرند. چنانچه در اثر اين بررسي عده زيادي از اين محبوسين از حبس رها گرديدند و تعداد زيادي از دوسيه هاي نسبيتي محبوسين به جريان قضائي آن داده شد. تنظيم مجدد و تاسيس يك عده محاكم اقتصادي جهت رسیده گی به جرايم در ساحات مختلف صورت گرفت. جنبه هاي صلح به پيروي از سنن اسلامي و افغاني به منظور سهيم گردانيدن مردم در اجراء عدالت و اعمال حق به سويه محلي تاسيس گرديد. فعاليت هاي اين ساحه به صورت مختصر تدابيري است كه براي بهتر ساختن اصول و روش هاي رسیده گی به اختلافات و دعاوي مردم و تنظيم حقيقي بهتر و عادلانه در امور حياتي جامعه افغاني اتخاذ گرديده است.

در ساحه مواصلات: طی سال ۱۳۵۲ به اندازه ۶۲ كيلومتر سرک احداث گرديده و به اندازه ۴۶ كيلومتر قير ريزي شده است. كار ساختمان سرک كابل-گرديز كاملاً تكميل و قيرريزي آن بصورت بهتر مورد تطبيق قرار داده شد. در سرک شيرغان ميمنه، كار ساختماني به اندازه ۲۶ كيلومتر و در سرک كندز و فيض آباد به طول ۱۹ كيلومتر انجام گرديد. مراحل مقدماتي انجيزني مفضل سرک لشكرگاه- ديشو آغاز گرديد. تحت پروگرام حفظ و مراقبت سرک ها به اندازه بيش از ۲۰۰۰ كيلومتر سرک حفظ و مراقبت و ۱۳۰ كيلومتر اصلاح گرديد و به تعداد ۲۸۴ آپارتمان، ۲۰ باب دوكان و ديبوي جديدي درين ساحه اعمار گرديد.

در ساحه ترانسپورت فضائي: سعی گرديده كه فعاليت هاي اين ساحه به صورت موثر و بهتر در ساحات مورد نياز تسريع و تنظيم گردد. در سال ۱۳۵۲ ميدان خواهان به طول ۵۰ متر تمديد گرديد. و پروگرام تمديد خط دوش ميدان هاي باميان و ترينكوت ۶۵ فيصد تكميل شد. همچنان خط دوش ميدان هاي خوست، فيض آباد، تالقان و شغنان ترميم گرديد.

در ساحه مخابرات: طی سال ۱۳۵۲ نکات قابل تذکر در اين ساحه از نگاه توسعه خدمات انكشافي صورت نگرفته است و علت ان معطلی در استفاده از منابع تمويل خارجي پروژه ها ميباشد.

شرکت اريانا: طی سال ۱۳۵۲ به تعداد بيشتر از ۸۰۰۰۰ هزار نفر مسافر و ۳۶ هزار كيلوگرام اموال را انتقال داده و در حمل و نقل سياحان به افغانستان هم برعكس سهم فعال داشته است.

در ساحه تجارت: پاليسي و پروگرام تجارت به منظور حمايه مولدين و مستهلكين با افزايش توليدات امتعه صادراتي كشور از طرف وزارت تجارت طرح و طرف تائيد حكومت قرار گرفت. طی سال ۱۳۵۲ بيلانس تادييات تجارت افغانستان كاملاً مساعد بوده و مقايسه سال ۱۳۵۱ صادرات امتعه تجارتي به اندازه ۱۴ فيصد و واردات به اندازه تقريباً ۴ فيصد افزايش يافت. احصائيه و تخصيصات كه جهت طرح پلان هاي اقتصادي نقش اساسي دارد. طرف توجه كامل حكومت بوده و در سال ۱۳۵۲ سعی گرديد انسجام احصائيه افغانستان وسيعتر تامين گردد. روی اين اصل مركز شعبات احصائوي تماماً در چوكات رياست احصايه مركزي توحيد گرديد. در چوكات پروگرام سروي و احصائيه اراضي طی سال ۱۳۵۲ به اندازه بيشتر از ۹۴ هزار جريب زمين به صورت اساسي و بيشتر از ۱ ميليون جريب بصورت عاجل سروي گرديد.

در ساحه خدمات امنیت عامه: تشکیلات پولیس و ژاندارم با در نظر داشت این اصل که جوابگوی مقتضیات زمان موجوده بوده که تسهیلات لازم را به صورت موثر برای مردم فراهم آورد و مورد تجدید نظر کلی قرار گرفت. برای بلند بردن سوبه تعلیمی پولیس در سیستم تعلیمی و پروگرام های درسی اکادمی پولیس تغییرات لازم به عمل آورده شد. کورسهای عالی مسلکی پولیس همچنان کورسهای سواد آموزی در مجالس و مربوطات قوماندانی امنیت دایر گردید. قوانین و مقررات جدید از قبیل قانون ترفیع و تقاعد، استخدام پولیس و ژاندارم، قانون ترافیک جاده و مقررات آمریت های جنایی، مقررات تأدیب پولیس وضع و طبع و تدوین گردید.

در ساحه کشف و جلوگیری از جرایم و انسداد قاچاق اقدامات موثری صورت گرفت. ساختمان ۱۱۲ تاسیسات جدید پولیس مانع سرحدی ماموریت های پولیس و شفاخانه روی دست گرفته شده است.

در ساحه مالی: علی الرغم وضع ناهنجار مالی دولت از زمان آغاز جمهوریت با وزارت مالیه موافق گردید، که راه های موثری در راه تعلیم تحریک منابع مالی داخلی و بلند بردن کیفیت سیستم جمع آوری مالیات و عواید بردارد برای تحقق این منظور قانون گمرکات، قانون تصدیهای دولتی و تعرفه های گمرکی، طرز العمل های مالیاتی تعلیمات نامه مالیات بر عایدات و دیگر لوايح وضع و تدوین گردید.

برای تنظیم بهترین معاملات بانکداری در ساحه فعالیت های بانک مرکزی و بانک های دیگر طرح و تدوین قانون جدید بانک ها روی دست گرفته شده، و عنقریب مراحل قانونی آن طی و در ساحه تطبیق گذاشته خواهد شد. نقش بودیجه به حیث یک آله موثر در انتظام حیات اقتصادی و اجتماعی کشور به شکل مثبت مورد نظر گرفته شده و سعی گردید که از این آله بصورت موثر در رفع پسمانی های گذشته و توسعه فعالیت ها در آینده طرح، و استفاده به عمل آید. متکی به این اصل بودیجه عمومی دولت در سال ۱۳۵۲ بیشتر از ۱۰ میلیارد افغانی را احتوا مینمود. در سال ۱۳۵۱ این رقم کمی بیشتر از ۹ میلیارد افغانی بود. در سال ۱۳۵۳ بودیجه عمومی دولت به مقایسه بودیجه سال ۱۳۵۲ تزئید بیشتر از ۱۱ فیصد احتوا مینماید. دریافت منابع برای تامین مصارف دولت در پروگرام های انکشافی و خدمات عالی ایجاب تحریک منابع مالی داخلی را مینمود. روی این نیازمندی توجه جدی در بلند بردن مالیات مستقیم بر اساس مشی دولت جمهوری معطوف گردید. چنانچه سهم مالیات مستقیم در مجموع عواید از ۱۱ فیصد در سال ۱۳۵۲ به بیشتر از ۱۵ فیصد تزئید میابد و سهم مالیات غیر مستقیم از ۴۶ فیصد به ۴۰ فیصد کاهش مینماید. در تغییر مالیات مستقیم سهم مالیات اراضی قابل ملاحظه میباشد. طی سال ۱۳۵۳ تقریباً بیشتر از ۲۴ فیصد مصارف انکشافی به وسیله ازدیاد عواید داخلی تامین میگردد. در حالیکه در سال ۱۳۵۲ این رقم به ۱۸ فیصد قرار میگرفت. این وضع نمایانگر یک اقدام مثبت در راه اتکای بیشتر به منابع داخلی تلقی میگردد.

به یقین شنوندگان عزیز معلومات دارند که طی ۱۰ سال گذشته مبلغ هنگفتی در تصدیهای دولتی سرمایه گذاری گردیده است. جبران هر چه زودتر سرمایه گذاری های قبلی ایجاب اصلاحات لازم را در مورد اقتصادی ساختن فعالیت های این تصدیها مینمود، تا بر اساس این اصلاحات، نقش تصدیهای مذکور در تقویه عواید دولت روی انکشاف اقتصادی تصویب میگردد. برای رسیدن به این منظور طوریکه گفته شد، قانون تصدیها با لوايح و طرز العمل فعالیت های آن تدوین و تصمیم حکومت است. در اثر مصارف و تخصیصات و مصارف عادی غیر ضروری تقریباً به پیمانیه بیشتر از ۱۸۰ میلیون افغانی در بودیجه مصارفاتی عالی دولت در سال ۱۳۵۲ صرفه به عمل آمد.

در سال جاری نیز سعی به عمل آمده است تا تخصیصات منظور شده دواير در هر ربع سال به منظور جلوگیری از تخصیصات اضافی و غیر ضروری مطابق به پلان صادر و اجرا گردد.

متکی به این اصل از مجموع بودیجه منظور شده دواير طی سال ۱۳۵۲ - ۱۳۵۳ در حدود ۲۹ فیصد تخصیصات آن در ربع اول اجرا گردیده است. همچنان در حجم بودیجه انکشافی سال ۱۳۵۳ نسبت به سال ۱۳۵۲، به اندازه ۱۰ فیصد تزئید رونما گردیده و از مجموع بودیجه مذکور در سال ۱۳۵۳ تقریباً ۲۶ فیصد تخصیصات آن در ربع اول صادر گردیده است. و حجم مبلغ احتیاط عادی که در بودیجه سال ۱۳۵۳ بیش بینی گردیده است؛ به پیمانیه ۲۸ فیصد بیشتر از سال ۱۳۵۲ میباشد.

در سال ۱۳۵۳ دولت جمهوری به منظور استقرار قیم مواد اولیه، جبران تفاوت کپون مامورین، کارگران و اجبران مرکز و ولایات کشور و بهتر ساختن وضع مالی و یک تعداد تصدیای دولتی کمک به متقاعدین مبلغ یک هزار

هفت صد میلیون افغانی خساره را متقبل شده است. تاثیر مالیات مستقیم در سال ۱۳۵۲ به مقایسه ۱۳۵۱ یک افزایش بیشتر از ۴۰ فیصد را نشان میدهد. در اثر اصلاحات اداری و بلند بردن کیفیت سیستم جمع آوری مالیات به اندازه ۵۰۰ میلیون افغانی در تصویب مالیات به سال ۱۳۵۱ افزایش به عمل آمده است، این افزایش بدون بلند بردن نرخ مستقیم به طور بالا به یک طرح مالیه جدید صورت گرفته است.

ذخایر مواد نفتی در سال ۱۳۵۲ به مقایسه سال ۱۳۵۱ به اندازه ۲۶۵ فیصد گندم ۵ چند و ذخایر شکر به اندازه ۱۴۹ فیصد افزایش یافته که این وضع در استقرار مواد قیم مذکور نقش موثر داشته است. به منظور تاسیس تسهیلات برای مامورین، کارگران و اجیران، و به میان آوردن یک اساس برای ایجاد کوپراتیف ها یک تعداد مغازه های مواد ارتزاقی افتتاح گردیده و در آینده مغازه های مذکور به شکل کوپراتیف ها فعالیت خواهند نمود.

در سال ۱۳۵۲ به طور وسطی طی هر ماه در حسابات پس انداز د افغانستان بانک به پیمانہ ۳۰۰ میلیون افغانی به مقایسه ۱۳۵۱ تزئید به عمل آمده است. در اندازه پرداخت قرضه، برای خریداری پخته و قروضی که توسط دولت، شرکت ها و بانک ها تادیه گردیده است، یک افزایش بیشتر از ۳۵ فیصد در سال ۱۳۵۲ به مقایسه ۱۳۵۱ رونما گردیده است، در اثر مراقبت معاملات اسعاری، وضع تجارت و در نتیجه بیلان تصدیات بهبود یافته و بر خلاف پیش بینی اولی ایکه یک کسر ۱۱ ملیون دالر را احتوا مینمود، به اندازه ۱۲ ملیون دالر در ذخیره اسعاری افزایش به عمل آمده است. ولی با آنهم، این اجراءات به هیچ صورت با نیازمندی های روز افزون افغانستان و امکانات وسیعی ایکه جهت انکشاف موجود است، مطابقت ندارد. چه میزان سرمایه گذاری هنوز در یک سطح بسیار پایین قرار دارد. رسیدن به یک مرحله جهش مطلوب اقتصادی ایجاب حجم بزرگ سرمایه گذاری را می نماید. رسیدن به این غایه مستلزم در یافت منابع جدید عایداتی و تحریک قابلیت های اقتصادی میباشد. تطبیق این غایه ایثار و فداکاری و خودداری کلیه مردم را، بخصوص آن دسته اشخاصی را که سهم شان در تقویه بنیه مالی دولت به تناسب عایدات شان کم است، ایجاب می نماید.

دولت جمهوری افغانستان علی الرغم مشکلات موجوده از نگاه موجود نبودن ذخیره پروژه های مطالعه شده، توانست مفکوره های یک تعداد پروژه های جدید را به صورت عام در قالب مطالعات مقدماتی، تخنیکی و اقتصادی بگنجاند و سرمایه گذاری های خارجی را در تمویل پروژه های مذکور ایجاد نماید. به ارتباط این موضوع باید متذکر شد که در ۱۰ سال گذشته بدبختانه حکومت سابقه یا خود نخواستند و یا قادر به این نشدند، که ذخیره پروژه های مسایل اقتصادی را به وجود آورند. موجودیت این معضله نه تنها ساحه جذب سرمایه گذاریهای خارجی را محدود ساخته، بلکه زمان استفاده از این سرمایه گذاریها را طولتر می سازد. با موجودیت این مشکل حکومت جمهوری افغانستان انکشاف همه جانبه ساحات مختلف اقتصادی و اجتماعی را مورد مطالعه عمیق قرار داده، و در طرح یک تعداد پروژه های جدید انکشافی اقدام ورزید. مذاکرات اخیر با دول دوست، موسسات بین المللی مبنی بر تطبیق و تمویل پروژه های انکشافی مجوزه، نوید درخشانی را در راه انکشاف آینده افغانستان عزیز میدهد.

تطبیق پروژه های مختلف در ساحه تاسیس صنایع فلز سازی و صنایع مس که منابع طبیعی ان آینده مطلوب را نوید میدهد، سبب تحولات عمیق اقتصادی در کشور خواهد شد. همچنان تطبیق پروژه های انکشافی در ساحه صنایع کیمیایی، صنایع خفیفه و اموال خوراکه که عناصر مهم یک دورنمای مطلوب اقتصادی میباشد، تحولات عمیق اقتصادی را به نفع تمام مردم افغانستان در آینده ممکن خواهد ساخت.

استفاده وسیعتر از منابع آب و خاک کشور که طرف توجه کامل حکومت جمهوری افغانستان قرار دارد، تحول وسیعی را در ساحه اقتصاد کشور رونما خواهد ساخت و طی مدت کمتر از ۱۰ سال آینده امکان ایبیری متجاوز از یک میلیون جریب زمین به استخدام هزاران نفر را ممکن میسازد.

در تحقق این اهداف کمک مالی دول دوست و موسسات بین المللی نقش قابل ملاحظه بی دارد. مساعدت های کشور دوست اتحاد شوروی به خصوص در قسمت به تعویق انداختن تادیه قروض انکشور و از دیاد قیمت گاز طبیعی سبب تشکل بیشتر منابع داخلی به منظور انکشاف افزایش قدرت بیشتری جذب اقتصادی خواهد شد. هموطنان عزیز باید بدانند که هیچ پیشرفتی بدون کار، زحمت، از خودگذری و ایثار و فداکاری یک ملت میسر شده نمیتواند و پیشرفتی که ناشی از فداکاری مردمان یک ملت نباشد، در مرحله نهایی مطلوب نمیشد.

حکومت جمهوری افغانستان به منظور بهبود زنده گی اکثریت مردم کشور تحولات بنیادی را در تمام شئون اقتصادی عملی خواهد کرد و امید کامل داریم که در راه تامین این مرام، همکاری صمیمانه مردم فداکار افغانستان نقش نهایت اساسی را ایفا خواهد کرد. با ایمان کامل به یک آینده روشن و مسعود، توقع ما این است که افغانستان تحت لوای جمهوری شاهد تحولات مثبت اقتصادی و اجتماعی در آینده نزدیک بوده و به این ترتیب جشن های آینده تاسیس جمهوریت افغانستان شگوفان تر و بهتر گردند.

(و من الله توفیق، پاینده باد افغانستان، جاوید باد جمهوریت)

د پانو شمیره: له ۹ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ